

Nyheter om EU

NYHETSREVY FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ MAJ 2004

Tony Blair spelar högt när briter ska rösta om EU-konstitutionen

Storbritannien kommer att hålla en folkomröstning om den föreslagna konstitutionen för EU. I ett tal i det brittiska underhuset sade premiärminister Tony Blair att när parlamentet har debatterat frågan, "ska folket få säga sitt".

Även om Blair inte angav när folkomröstningen ska hållas, är de flesta bedömare ense om att det knappast blir före parlamentsvalet som väntas ske våren 2005. Ett tänkbart scenario är således en folkomröstning omedelbart innan eller kort efter det att Storbritannien övertar EU:s ordförandeklubba, den 1 juli nästa år.

Bakom Tony Blairs utspel ligger antagligen en taktisk beräkning för att stärka den brittiska positionen i slutförhandlingen om EU-konstitutionen. Förslaget ska enligt planerna förhandlas klart till EU-toppmötet 17-18 juni. När Blair möter svårigheter i förhandlingarna blir folkomröstningen ett argument för att pressa fram eftergifter i brittisk favör.

Merparten av Tony Blairs tal i underhuset handlade om nödvändigheten av en konstitution i ett utvidgat EU, men också om Storbritanniens krav i förhandlingarna: "Storbritannien är redo att till fullo samarbeta för att Europa ska fungera bättre; det vill säga fungera bättre som ett Europa bestående av suveräna stater. Det finns vissa politikområden där den egna, nationella kontrollen är nödvändig. Inom områden som rör skatter, utrikespolitik, försvar, socialförsäkringar, rättsystemet och ändringar av EU-fördrag, anser vi att den nationella vetorätten måste vara kvar." Blair gjorde också klart att man i de fortsatta förhandlingarna kommer att kräva en rad tillägg i det nuvarande konstitutionsförslaget, för att försäkra sig om att den slutliga texten tillmötesgår de brittiska önskemålen: "Förutsatt att det nya fördraget inkluderar de grundläggande brittiska ståndpunkterna, ska vi godkänna det." Folkomröstningsloftet är ett vågspel av Blair. Misslyckas han kan det bli slutet för hans politiska karriär. Briter är det mest

EU-skeptiska folket.

Bara 20-25 procent av briter skulle rösta ja till EU:s nya grundlag om de skulle rösta idag, enligt opinionsundersökningar som publicerades i slutet av april.

En opinionsundersökning bland 1.000 briter beställd av de EU-skeptiska organisationen New frontier foundation visar att bara drygt 20 procent av de tillfrågade vill att Storbritannien skriver under förslaget. 68 procent säger nej. En liknande enkät i tidningen News of the World gav 25 procent för. 51 procent emot och stor andel osäkra.

För den svenska regeringen som är mån om att ligga nära Storbritannien i EU-frågor är Tony Blairs utspel högst besvärligt. Pressen ökar nu på statsminister Göran Persson. Regeringens båda samarbetspartier, v och mp, kräver folkomröstning. Det gör också Junilistan, nybildad inför valet till EU-parlamentet den 13 juni, samt Aftonbladet, den största s-tidningen. Göran Persson säger emellertid fortsatt bestämt nej till folkomröstning om EU:s nya grundlag. Riksdagen ska ta det beslutet: "Jag värnar om parlamentarismen, om riksdagens arbetsuppgifter."

Men riksdagen valdes efter en valrörelse där EU-anhängarna konsekvent vägrade diskutera EU-frågor. Riksdagens representativitet i EU-frågor är därför förfärande låg, vilket märktes i EMU-folkomröstningen. Trots att 80 procent av riksdagsledamöterna är för EMU röstade 56 procent av väljarna nej. Statsministern vill att makt överlämnas till EU utan att väljarna får en chans att påverka det. Det trots att det står i vår grundlag att "all makt utgår från folket".

Den egentliga orsaken till att Göran Persson och andra avvisar en folkomröstning är sannolikt att EU-anhängarna, precis som när vi röstade om EMU, skulle förlora. De vågar helt enkelt inte låta oss folkomrösta om EU-konstitutionen. Tydligare kan klyftan mellan väljare och politiker inte bli.

Hela 52 procent av de tillfrågade anser att svenska folket ska få säga sitt om konstitutionen. När Temo ställde samma fråga i höstas svarade endast 27 procent att de ville folkomrösta.

Detta visar ett starkt stöd för kravet på folkomröstning. Det visar också att ju mer väljarna får veta om grundlagen och vad den innebär, desto fler inser det orimliga i att riksdagen ska avgöra Sveriges inställning till EU:s framtid.

Trots att alla detaljer i konstitutionstexten inte är klara än så har flera EU-länder beslutat att fråga folket om de vill godta förslaget. Det finns goda skäl för det. Förslaget till konstitution går oerhört långt. EU ges mer makt på område efter område. EU-rätten överordnas nationell rätt. EUs ministrar kan, om förslaget blir verklighet, i framtiden göra EU mer överstatligt utan att fråga medlemsländernas parlament. Ett gemensamt försvar ska byggas upp och EU görs till en militär allians. De stora EU-ländernas makt ska öka på de små ländernas bekostnad. EU ska inte bara få president och utrikesminister utan också gemensam flagga, nationaldag och nationalsång. Förslaget är ett stort steg i EU:s omvandling till Europas förenta Stater.

Säger ett enda av EU:s medlemsländer nej till EU-konstitutionen så blir det inget. Den nya grundlagen måste ratificeras av samtliga 25 medlemsstater. Visserligen har Danmark och Irland röstat nej till nya EU-fördrag förut. Då har "problemet" lösts med lite kosmetiska justeringar – och nya folkomröstningar. Men ett nej till den nya EU-grundlagen i stormakten Storbritannien skulle bli mycket svårare att hantera. Det skulle inte kunna viftas undan med att folket röstat "fel". Ett nej i den brittiska folkomröstningen skulle förmodligen stjäla hela grundlagsprojektet. Och kanske till en uppsplittring av unionen i ett A-lag som samarbetar intimt och ett B-lag av länder med lösare förbindelser till EU.

Dansk EU-omröstning skjuts upp

Danmarks statsminister Anders Fogh Rasmussen, ventre, har i tysthet kommit överens med socialdemokraternas ledare Mogens Lykketoft om att skjuta på den danska folkomröstningen om EU:s nya grundlag tills resultatet av britternas omröstning blivit känd. Detta erfar tidningen Politiken från flera central placerade källor. Varken Rasmussen eller Lykketoft vill kommentera uppgifterna, men både ventres och socialdemokraternas kandidater till EU-parlamentet är eniga om att den danska folkomröstningen bör vänta, skriver tidningen.

Det innebär att danskarna knappast kommer att få rösta om EU:s konstitution förrän 2006. Danmark blir därmed ett av de sista länderna som ska folkomrösta om EU:s nya grundlag.

EU-försvar kostar Sverige en miljard extra

I juni kommer EU vid ett toppmöte besluta om nya stridsgrupper som ska kunna sättas in från 2007. ÖB Håkan Syrén har räknat på vad detta kommer att kosta för Sverige. Redan nästa år ökar EU-styrkan kostnaderna med 200 miljoner kronor. 2007 har summan vuxit till det dubbla. 2008, när styrkan ska sättas in blir notan en miljard kronor.

Det är extra utgifter som inte fanns med när ÖB förra året planerade för höstens försvarsbeslut 2005-2007.

Var femte utan jobb i Polen

Arbetslösheten inom EU ligger stilla. Det visar marsisiffror från statistikbyrån Eurostat. I genomsnitt var arbetslösheten 8,0 procent i de gamla EU-länderna. I det utvidgade EU blev genomsnittet 9,0 procent.

Men variationerna är stora inom unionen. Luxemburg har en arbetslöshet på 4,1 procent, medan den är 19,0 procent i Polen.

Enligt Eurostats sätt att räkna är arbetslösheten i Sverige 6,4 procent vilket ger en nionde plats vid en jämförelse mellan de 25 länderna.

Polen vill ha kristet tillägg till EU:s grundlag

Det starkt katolska Polens president Aleksander Kwasniewski föreslog nyligen att EU:s nya konstitution också ska inrymma en hänvisning till kristna värderingar. Enligt förslaget, framför i radio, kunde den passusen placeras i en introduktion till konstitutionstexten, alltså ett avsnitt separerat

från dokumentets redan färdiga och antagna förord.

- Vi kan tänka oss en inledning skild från förordet och där vi exempelvis kunde påpeka att "i trohet mot europeiska traditioner och kristna traditioner antar vi härmed denna författning", sade Kwasniewski.

Vatikanen har tidigare tryckt på för att få in några ord om kristenheten i den nya konstitutionen. Länder som Frankrike och Tyskland har dock sagt nej.

Grunden lagd för EU:s asylpolitik

EU har lagt grunden för en överstatlig asyl- och migrationspolitik. Medlemsländernas migrationsministrar enades i slutet av april om miniminivåer för hur asylansökningar ska provas. Det var den sista i en rad överenskommelser om miniminivåer för asyl- och migrationspolitiken i EU.

Direktivet innebär bland annat att alla medlemsstater ska ge asylsökande rätt att höras personligen, att få tolk och rättsligt ombud och att överklaga.

Sverige kommer även i framtiden att vara mer generöst mot flyktingar än de flesta andra länder.

Men i förslaget till konstitution för EU har bagreppet "miniminivåer" konsekvent strukits, vilket skulle medföra att enskilda länder inte längre får ha mer generösa regler än de EU fastställer.

Mer sprit från utlandet än från Systemet

Svenskarna tar hem mer sprit från andra länder än vad som bärs hem från Systembolaget. Det är en av effekterna av att privatinförseln av alkohol i praktiken släpptes fri vid årsskiftet.

Under januari och februari i år förde svenskarna hem närmare 3 miljoner liter sprit från andra länder, enligt de skattningar som alkoholforskarna vid Stockholms universitet gör. Under samma två månader sålde Systembolaget 2.850.000 liter sprit eller drygt 100.000 liter mindre.

Ryssland skrev under avtal med EU

Ryssland gick i slutet av april med på att utvidga samarbetsavtalet med EU till unionens nya medlemsländer. Efter avslutade förhandlingar med EU i Luxemburg skrev den ryske utrikesministern Sergej Lavrov under det utvidgade avtalet, som bland annat berör handel och andra ekonomiska frågor. Därmed undanröjdes

en fråga som skapat spänningar i relationerna mellan Ryssland och EU under vintern. Ryssland har tidigare hävdade att landet förlorar ekonomiskt på att låta de tio nya EU-länderna omfattas av samma handelsregler som gamla EU.

Prostituerade i Tjeckien ska få betala skatt

Prostitutionen i Tjeckien väntas bli legaliserad. Regeringen har godkänt ett förslag om licensiering.

Idag verkar de prostituerade i Tjeckien i en juridisk gråzon. Enligt regeringens förslag ska de prostituerade köpa sig licenser, genomgå hälsokontroller varje månad och betala både skatt och försäkringsavgifter. De som vägrar göra detta kommer att få böta.

EU-parlamentet blir kvar i Strasbourg

En majoritet i EU-parlamentet, framför allt fransmän och tyskar, uttalade sig nyligen för att verksamheten ska fortsätta att drivas i tre länder – trots merkostnader på två miljarder kronor årligen.

EU-parlamentarikerna arbetar i tre veckor i månaden i Bryssel och en i Strasbourg. Parlamentet har också tjänstemän placerade i Luxemburg.

Kroatien ett steg närmare EU

EU-kommissionen beslutade i slutet av april att rekommendera EU-länderna att säga ja till medlemskapsförhandlingar med Kroatien men utan att ange något datum. Kommissionen beslutade samtidigt att inleda granskning av landets åtgärder för att bekämpa korruption, av hur minoriteter skyddas och hur arbetet med reformering av rättsreglerna går. Kroatien ansökte om medlemskap i februari 2003.

Sveriges välfärd bland de bästa i EU

Sverige och de övriga nordiska länderna intar tack vare en fungerande arbetsmarknad en tät position inom EU vad gäller välfärden, enligt resultaten från en tioårig studie.

De nordiska länderna har lyckats bäst vad gäller arbetsmarkanden och dess bidrag till välfärden – man har bland annat hög sysselsättningsgrad bland kvinnor och ungdomar, hög pensionsålder, små löneskillnader och de anställda är mer skyddade vid arbetslöshet än i andra EU-länder.

NYHETER OM EU UTGES MÅNATLIGEN AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: EVA-BRITT SVENSSON.

REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. ADRESS: RONDOVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST:

GOSTA.TORSTENSSON@COMHEM.SE. PRENUMERATION: ENSKILDA 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER M.M. 120 KR/12 NR. DISTRIBUTION:

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU, HEURLINS PLATS 11, 413 01 GÖTEBORG. TFN. 031-701 01 77. E-POST: FNEU@ALGONET.SE.